

RAADSINFORMATIEBRIEF

Van

college van burgemeester en wethouders

Vergadering van

18 juni 2024

Kenmerk

Z/23/064308 / D/24/148412

Portefeuillehouder

Mariëtte Pennarts-Pouw

Portefeuille

Personeel & Organisatie & ICT

Opsteller

Catsburg, Edwin

Onderwerp

Eindrapport evaluatie dienstverleningsovereenkomst Woerden - Oudewater

Kennisnemen van

Met deze raadsinformatiebrief brengen wij u op de hoogte dat de evaluatie naar de dienstverleningsovereenkomst (DVO) tussen de gemeenten Woerden en Oudewater is afgerond en het evaluatierapport door het onderzoeksbureau &Van de Laar (&vdL) is opgeleverd.

Inleiding

Het onderzoeksbureau &vdL heeft voor beide gemeentebesturen de samenwerking geëvalueerd en tevens handelingsperspectieven voor de toekomst beschreven. Beide colleges onderschrijven de conclusie uit het rapport: De samenwerkingsvorm zoals deze nu is, is niet duurzaam. De relatie is te veel gebaseerd op partnerschap in plaats van zakelijkheid. Dit betekent dat afspraken over kwaliteit, financiën, capaciteit en rollen niet concreet en scherp genoeg zijn. Het rapport schetst daarom drie richtingen voor de samenwerking:

1. Voortzetten en verzakelijken, op basis van scherpere afspraken
2. Versterken, op basis van een bestuurlijke fusie
3. Beëindigen

Het evaluatierapport stelt beide gemeentebesturen in staat om een principebesluit te nemen over een voorkeursscenario ten aanzien van de toekomst van de samenwerking Woerden-Oudewater. Een definitief besluit kan vragen om verdere verkenning en verdieping van het voorkeursscenario ten aanzien van financiële, juridische en organisatorische consequenties. Deze nadere uitwerking behoorde niet tot de scope van de evaluatie.

Kernboodschap

In het evaluatierapport concluderen de onderzoekers dat de samenwerking in zijn huidige vorm en inrichting niet duurzaam is. De verhoudingen staan in toenemende mate onder druk. Een bewuste en bij voorkeur vanuit beide gemeenten gezamenlijk ingezette interventie is noodzakelijk. Het advies van &vdL is: "Verken condities onder scenario A (continueren). Beschouw scenario's B(herindelen) en C(stoppen) als realistische alternatief." Voor het continueren van de

samenwerking geeft &vdL zes vraagstukken mee die, indien de antwoorden op deze vragen lokaal gezien voldoende aanleiding geven om met de partnergemeente het gesprek te openen over de (aangescherpte) condities waaronder de samenwerking in de huidige vorm kan worden gecontinueerd, leiden tot het openen van het gesprek over het (tijdelijk) continueren van de samenwerking. De vragen zien niet alleen op condities in voorwaardelijke vorm, maar ook op fundamentele vragen in de grondhouding van beide gemeenten, zoals de urgentie en oprechte wil om de samenwerking te continueren en wat is het perspectief op de toekomst van de samenwerking? Het onderzoeksbureau geeft hierbij het advies dat de antwoorden op deze vragen lokaal gezien voldoende aanleiding moeten geven om met de partnergemeente het gesprek te openen over de (aangescherpte) condities. Aansluitend adviseert men om dit gesprek van zo min mogelijk compromissen te voorzien. Als geen breed en helder politiek-bestuurlijk draagvlak bestaat voor het inzetten op deze condities en interventies, dan is er volgens de onderzoekers in de huidige situatie geen ander alternatief dan de samenwerking in haar huidige vorm te beëindigen (scenario C), dan wel de te komen tot een herindeling (scenario B).

Samenwerking in 2024 en 2025

Omdat het nog even kan duren voordat helder is wat Oudewater en Woerden beslissen over hun samenwerking, zal tot die tijd door beide gemeente gewerkt worden aan verzakelijking en betere (financiële) afspraken. Ook komt er aandacht voor duidelijkere opdrachten. Daarnaast kijken de samenwerkingspartners naar sturing op capaciteit.

Financiën

Het evalueren van de dienstverleningsovereenkomst heeft in totaal EUR 42.000 gekost en is hiermee binnen projectbegroting tot stand gekomen. Gemeente Woerden en Oudewater betalen ieder 50% van de totaal gemaakte kosten.

Vervolg

Na de zomer geeft het college een advies aan de gemeenteraad. De komende weken wordt het (bestuurlijke) vervolgproces uitgewerkt. Mogelijk zal het onderzoeksbureau hier ook een rol krijgen om dit proces onafhankelijk te begeleiden. Ook wordt bekeken of het wenselijk is om een gezamenlijke sessie met beide gemeenteraden te organiseren. Deze vraag zal ook tijdens een eerste sessie aan u worden voorgelegd. De exacte datum van een eventuele gezamenlijke sessie is op dit moment nog niet bekend. In art. 18 van de dienstverleningsovereenkomst zijn een aantal tijdslijnen opgenomen die voor het vervolg van belang zijn: De belangrijkste overeengekomen tijdslijnen van art. 18 DVO op hoofdlijnen (samenvattend):

- De overeenkomst eindigt van rechtswege per 1 januari 2026 (lid 1)
- De partijen treden uiterlijk anderhalf jaar vóór het eindigen van de overeenkomst in overleg om te bezien of partijen de samenwerking wensen te verlengen incl. condities (lid 2)
- Uitgangspunt is dat partijen uiterlijk op 1 januari 2025 overeenstemming hebben bereikt, zo niet:
 - o Van 1 januari tot 1 juli 2025 tevens in overleg treden over de gevolgen van een eventuele beëindiging (lid 3)
 - o Op 1 juli 2025 nog geen overeenstemming? Dan eindigt de overeenkomst van rechtswege per 1 januari 2026 tenzij partijen voor die datum anders overeenkomen (lid 4)

In overleg treden conform art. 18 lid 2

Het 'in overleg gaan' cf. art. 18 lid 2 is reeds opgesloten in de evaluatie en de gesprekken die hiervoor gevoerd zijn met de colleges en raden van Woerden en Oudewater.

Bijlagen

- Het evaluatierapport met de titel "kiezen óf (op)delen", met nummer D/24/148410
